

бързо пекат дреболиите с подправки и със зеленчуци и ги поднасят на всички заедно с чаша ракия и филия хляб. Това се нарича „хорс даувре“ или на български „мезе“. Преди да отпие от ракията, всеки мъж пожелава драве и успех... „ (Petulengro 1915-16: 32-33).

При „дасикане“ рома стопанката на дома прикадява гергьовденската трапеза. Лахо делят опеченото агне на две половини - „Едната половина плато да бъде, другата половина сребро да бъде“ /”Опаш галбено, опаш тарно“/. Майката откъсва малко месо и първо дава на съпруга си, следват децата по ред на възрастта. ГERGьовденската пита се счупва заедно от двамата съпрузи за единство на семейството, а жената я раздава на всички останали.

Като израз на уважение при бургуджиите младо семейство, което коли за първи път агне, трябва да покани в своята къща старите мъже и жени. Те ги благославят и споделят трапезата (Цит. по Колев, Кръстева, Крумова 2003).

Лахо и фичери гадаят каква ще бъде годината за този дом по костите - ако хрущяла на плешката е чист и костта е плътна това е на благополучие. Кардарашите не хвърлят костите от агнето на кучетата, а ги събират в торба и след празника ги заравят “на чисто”/”шукара”/ в гора, на поляна или ги хвърлят в реката “за здраве и берекет”/”састи маске, вести маске”/.

Празненството продължава и на 7-и май. Сутринта стопанката готви специална супа /”пача геним”, “пача гюню”/, като в нея слага запазената цяла агнешка глава, месо, дреболии. В София „На другия ден хората отиват на гробищата. Тогава има панихида на цялото циганско население в София... След гробищата се правеха хорá. Ставаше голямо увеселение. Хората се събираха на мегдана” (м., р. 1938 г.) (Цит. по Просто начин на живот 2004: 94).

А след празника идва ред на коментарите, приказките, одумките. Мъжете и жените се събират и обсъждат кой е заклал агне и кой не, чия трапеза е най-богата, коя мома е избягала от люлката и е пристанала на ерген “Отиде момата, не се върна” /”Гидти пека гелмеди”/ (Иванова, Кръстев 2006: 268-273).

При хорохая/ миллет двата най-големи празника са Рамазан байрам (Шекер байрам) и Курбан Байрам. “....Турците три дни празнуват Байрама, а циганите цяла неделя...” (Казанлъшка искра 1924). Доста по-опроствени по отношение на обредността, спрямо тази при турците. Запазени са три от основните задължения на исляма - ежегодното жертвоприношение, постенето през месец Рамадан и раздаване на милостиня на бедните.